

Szegény néhai Édesapám nagyon reménykedett benne, hogy megéli a szovjet (alias ruszki) csapatok kivonulását, a szocialista (alias kommunista) rendszer összeomlását. Megtörtént. Boldog volt. Talán egy év sem telt el a „Továrisi konyec” és az első demokratikus választás után, amikor Apukám a tv híradót nézve elkeseredetten csattant fel: „Nem volt itt semmiféle

rendszerváltás! Ezek is mindent ugyanúgy titkosítanak, mint a komcsik!” A hírekben, azóta is szokásos módon azt jelentették be, hogy ezt vagy azt az információt/dokumentumot 20/30/X évre titkosítja az állam a saját polgárai elől. A diktatúra és a demokrácia közötti egyik fő különbség, hogy a diktatúrában az állam ellenőrzi, és korlátozza a polgárát, a demokráciában a polgár ellenőrzi és korlátozza az államát, azaz igyekszik megelőzni a hatalom totális koncentrációját. A rendszerváltás ezen a területen sem hozott gyökeres változást. Megszoktuk, és sajnos gyakorlatilag el is fogadtuk, hogy nekünk polgároknak, kvázi gyerekeknek „nincs közünk a felnőttek dolgaihoz”, széles körben titkosíthatnak előlünk információkat, adatokat, dokumentumokat, amelyeket ily módon nem ellenőrizhetünk, így azt sem tudjuk megállapítani, hogyan sáfárkodik a mindenkori kormány/állam a tőlünk, polgároktól kapott hatalommal, amely tehát számos területen ellenőrizetlen és korlátozatlan. Fogalmilag az állam ügyeinek kellene nyíltnak, megismerhetőnek, „nem titkosnak”, azaz „közügynek” lenniük, a polgárok ügyeinek pedig „magánügynek”, titkosnak, védettnek az állam elől. Nálunk ez megfordult, illetve „megfordult maradt” a diktatórikus rendszer bukása után. A polgár ellenőrizhető, a magánszféra nem „titkos”, hiszen az állam széles körben kutakodik az interneten magántitkaink után, s bőszen hallgatja telefonbeszélgetéseinket – világszerte (különösen a 2001. szeptember 11-én Amerikában történt események óta, amint azt Snowdentől tudjuk). A Hazánk a miénk. Az államunk a miénk. Közünk van hozzá. Tudatosítsuk magunkban, hogy a köz ügyeinek titkosítására csak rendkívül szűk körben és alaposan, jogilag is részletesen megindokolva lehet helye... Ezt a szemléletváltást és a belőle következő jogszabály-változtatást és gyakorlatváltást is nekünk, polgároknak kell kikövetelnünk. A pártoknak ez nem érdekük, hiszen hatalomra kerülve bármelyikük élvezheti a polgárok előtti titokzatoskodás előnyeit. Kedves Magyar Polgárok, fogjunk össze, és csináljunk végre valódi rendszerváltást!

Szeretettel
Morvai Krisztina